

NORAD

Direktoratet for utviklingssamarbeid

Ruseløkkveien 26

Postboks 8034 Dep.

0030 Oslo

Telefon: 22 24 20 30

Telefaks: 22 24 20 31

www.norad.no

NORADs informasjonssenter

Telefon: 22 24 20 60

informasjonssenteret@norad.no

NORAD

DIREKTORATET FOR
UTVIKLINGSSAMARBEID
NORWEGIAN AGENCY FOR
DEVELOPMENT COOPERATION

KAMPEN MOT

AIDS

NYTTER

NORAD
Bekjemper
fattigdom

MEN DET HASTER

Hiv/aids-epidemien har i løpet av få år endret rammebetingelsene for alt utviklingsarbeid.

Aidsepidemien rammer hardest de fattige i de fattigste landene. Verst er situasjonen i Afrika sør for Sahara, som har over 75% av verdens hivsmittede. Men i flere nye land, f. eks. Nigeria og land i Øst-Europa og Asia, øker stadig antall smittede. Her er det all grunn til å frykte at epidemien vil utvikle seg raskt, dersom noe ikke gjøres.

Som en konsekvens av epidemien er også selve kampen mot fattigdom truet. Antall barn som vokser opp uten familie og utdanningsmuligheter er økende. Ofte må 12-13 år gamle jenter ta ansvar for både husholdning og småsøsken. Bare i Zambia viser tall fra UNAIDS at 700.000 barn er blitt foreldreløse på grunn av hiv/aids-epidemien. Og tallet øker raskt.

Men det finnes positive signaler. I land hvor kampen mot aids lenge har vært på dagsorden, viser statistikken at epidemien flere steder er i ferd med å flate ut. Dette viser at langsiktig satsing gir resultater i kampen mot aids. Nøkkelfaktorer for en vellykket strategi mot aids er sterkt politisk lederskap, åpenhet om situasjonen og et bredt partnerskap med aktører på alle nivåer.

NORADs innsats er fokusert på noen få utvalgte områder som bygger på FNs egen strategi for å bekjempe aidsepidemien:

- **Sikre at hensyn til hiv/aids blir integrert i alle sektorer i norsk bistand.**
- **Styrke jenter og kvinners posisjon gjennom informasjon og utdanning.**
- **Styrke barns stilling gjennom tiltak for å sikre at barn som er blitt foreldreløse p.g.a. aids får beskyttelse og omsorg.**
- **Beskytte barn gjennom tiltak for å hindre smitte fra mor til barn.**
- **Gi ungdom rådgivning og tilgang på prevensjonsmidler.**
- **Oppmuntre menn til et aktivt engasjement i kampen mot aids.**
- **Støtte strategier for forebyggende arbeid og vern på arbeidsplassen.**
- **Motvirke sosial stigmatisering og ekskludering.**
- **Gjøre behandlingsmuligheter billigere og lettere tilgjengelig.**

NORAD og norsk bistand fokuserer på Afrika og da spesielt det sørlige Afrika, hvor epidemien er kommet til et stadium hvor flere tiårs bestrebelser på utvikling står i fare. Men vi støtter også tiltak i alle andre samarbeidsland, og jobber aktivt i forhold til disse.

TANZANIA: I mange land støtter NORAD store byggearbeider både når det gjelder veier og vannkraft. Slike anlegg samler mange menn over lengre perioder, noe som vanligvis medfører økt prostitusjon. Aidsforebyggende tiltak i forbindelse med byggearbeidene av vannkraftverket i Lower Kihansi, Tanzania, har bremset økningen i hiv/aids tilfeller fra 25% til 8%.

fotograf: Per Kr. Lunden, Sørvis

ZAMBIA: Det kan være vanskelig å snakke om seksualitet og spredning av hiv/aids og dette er ofte et tabubelagt tema. I tillegg er analfabetismen høy. NORAD støtter derfor Human Resource Foundation i Zambia som bruker gateteater for å formidle informasjon og drive holdningsskapende arbeid for hindre spredningen av hiv/aids.

Uganda er et foregangsland i Afrika når det gjelder kampen mot hiv/aids. Myndighetene var tidlig ute med å demonstrere vilje til å ta ansvar. Dette har bidratt til åpenhet i samfunnet om seksualitet og det å være smittet av hiv. Men myndighetene i Uganda hadde ikke klart dette alene. For å drive en effektiv kamp mot aids er det viktig å mobilisere alle nettverk i samfunnet – fra kirke til skole og idrett. I mange land støtter NORAD landenes egne nasjonale planer for å bekjempe epidemien.

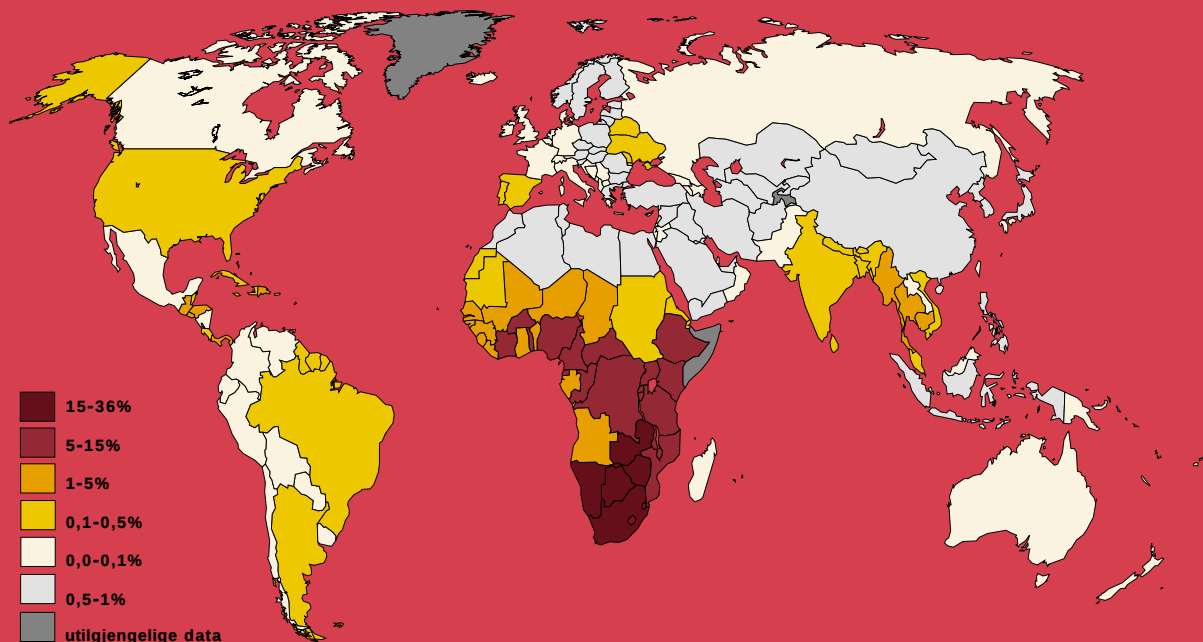
Videre arbeider NORAD med å integrere hiv/aids-fokuset i alle sektorer i norsk bistand og vi jobber tett med lokale, nasjonale og internasjonale organisasjoner og myndigheter i kampen mot aids. Ett eksempel er NORADs støtte til Edusport, en idrettsorganisasjon som ble stiftet i Lusaka, Zambia i 1999. Hovedidéen er å nå ungdom der de er, og at de som er gode i idrett også kan være gode rollemodeller for andre. Hiv/aids-informasjon er blitt en viktig del av idrettslek og trening av barn og unge i Lusaka.

Det er et faktum at jenter og unge kvinner er mer utsatt for smitte enn menn. Seksuelt press fra både lærere og eldre menn gjør at det på flere steder er opptil fem ganger så mange tenåringsjenter som er smittet enn jevnaldrende gutter.

Samtidig faller mange jenter ut av skolen. Det er vanligvis guttene som får tilbud om utdanning hvis familien har råd til det. For å styrke opplæringen av jenter i Kampala i Uganda, støtter NORAD yrkesrettet undervisning til foreldreløse jenter som følge av aidsepidemien. Jentene lærer praktiske fag, men også engelsk, markedsføring og prosjekt-økonomi. Etter ett år kan jentene starte egen småindustri. Prosjektet støttes via Norges Kvinne og Familieforbund og FOKUS.

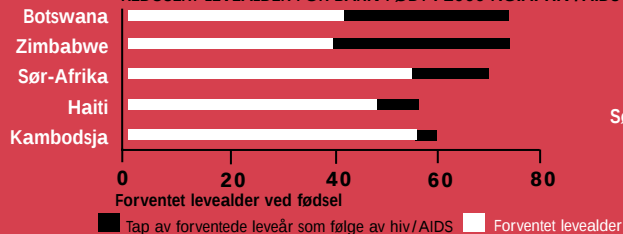
DEN GLOBALE SITUASJONEN

Prosent-tallene viser hvor stor andel av befolkningen som er smittet av hiv/aids.

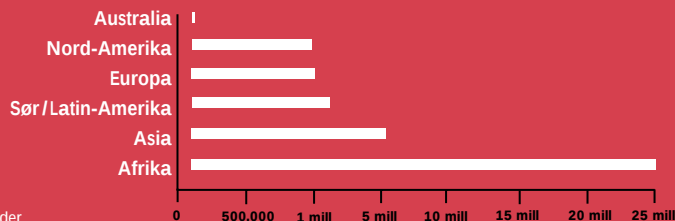
UNAIDS juni 2000

REDUSERT LEVEALDER FOR BARN FØDT I 2000 P.G.A. HIV/AIDS-EPIDEMIEN

UNAIDS juni 2000

FORDELINGEN AV MENNESKER MED HIV/AIDS

UNAIDS juni 2000

